

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

V. évfolyam, 8. szám, 2003. augusztus. Ára szabadadlásban: 5000 lej

Köszönjük, hogy hazajöhetünk!

Sokunknak Budakalászlól, akiknek van szerencsájük évről-évre visszatérve megmártózni a lövéteiek vendégszeretetében, újra és újra rácsodálkozni a Székelyföld természeti csodáira, nehézségekbe foglalni mindazt, ami betölti szívünket, és ami miatt

egyre visszavágyunk.

Ha nem több mint egy évszázaddal ezelőtt vették volna papírra az alábbi sorokat, elmondhatnánk, hogy helyettünk írták őket.

"A tavasz nyíltával mozdulni kezdő emberáradat arra tart, a merre érdekes látnivaló kínálkozik, a merre specialitásokat talál. A népnek, mely megtartotta eredeti szokásait, eleinek festői öltözetét, sokkal nagyobb a vonzóereje, mint annak, a mely viselete révén útban van az európai típusúan egyformaság felé.

(folytatás a 2. oldalon)

Pedagógiai lexikon

Feldúlt családi élet

A szülők napirenden levő civakodása, veszekedése, ellenségeskedése nagyon károsan hat a gyermek fejlődésére. A nevelési nehézséget okozó gyermekek magatartásában a feldúlt családi élet igen jelentős szerepet játszik. A következő magatartási rendellenességek előidézője lehet: szétszórt figyelem vagy figyelemhiány, gyenge tanulmányi eredmény, passzivitás, bizonytalanság, nyomott kedély, szorongás, túlzott elzárkózás, kényszerképzetek, túlzott mozgékonyosság, rendbontás, gátlástalanság, agresszivitás, kicsapongás, lopás.

A feldúlt, diszharmonikus családi életet élő szülőknek rá kell ébredniük gyermekeikkel szembeni felelősségükre.

(folytatás a 4. oldalon)

A kaszálóban

(Gyermekeveim emlékeiből)

A képen Balázs Márton családja látható.

Nyár van, július. Meghatódva emlékszem vissza boldog gyermekeveim időszakára. Péter és Pál napkor megkezdett mezei kaszálást befejeztük, a búza még nem érett meg. Viszont az erdei kaszálókon a fű "megérett", és még nem karósdott ki. Ekkor volt a szénacsinálás legjobb ideje a faluhoz közelebb található kaszálókon (Vágás, Vargyas, Kiruly, Kereberce, Nádaszék, Szerepreze stb.) Édesapámnak Kerebercében volt egy 3 holdas kaszálója, amit Balázs nagyapámtól kapott használatra, amíg nagyapám élt. Ez a kaszáló a Kirulysarkánál felkapaszkodó és a bércen haladó, a Székelyudvarhelyet Csíkszeredával összekötő útba torkoló földút bal oldalán található, a tetőtől kb. 1.000 méterre. Nagyapám halála után ezt a kaszálót édesapám egyik húga örökölte, és ma az "Orbánok" használják.

(folytatás a 3. oldalon)

Köszönjük, hogy hazajöhettünk

(folytatás az első oldalról)

A székelyekben a tipikus magyar szellem őseresze szól felénk; a Székelyföldben egy még nem is sejtett világ csodás tündéerkertje tárul fel előttünk...

Az utazás ujjászületése az elernyedtt szellemnek, hatalmas orgánuma a tanításnak, forrása új eszméknek, melyeket frissen, színesen kapunk, a termékenyítő erő varázsával."

(Idézet Dr. Hankó Vilmos: Székelyföld című könyvéből. A Budapesten 1986-ban megjelent könyv változatlan utánnyomása.)

Hálásak vagyunk a sorsnak, hogy rátaláltunk Lövétére. Őszinte szívvel köszönjük a felénk áradó szeretetet és barátságot.

Köszönjük, hogy az idei nyáron önzetlen lövétei vendéglátó családok révén fiataljaink is részesei lehettek az életre szóló élménynek.

Mindennél fontosabb azonban, hogy iskolás fiataljaink is utat találjanak egymáshoz, és őszintén reméljük, hogy iskoláink között sikerül megszilárdítani az együttműködést

Ezúton szeretnénk még egyszer megköszönni

- a lövétei vendéglátó családoknak, hogy befogadták és gondját viselték gyermekeinknek,
- az önkormányzatnak, hogy a kirulysarki iskola felújítása mellett döntöttek,
- kiváltképp pedig Lajos atyának, hogy a Szent Erzsébet Alapítvány kuratórium elnökeként fáradhatatlanul szervezte és viszi az újjáépítést Kirulysarkán.

A Budakalászi Testvérkapcsolatok Egyesülete mindent megtesz azért, hogy a még szükséges összeget előteremtse. A kirulysarki iskola ugyanis alkalmas lesz arra, hogy a lövétei iskolásokon kívül és/vagy azokkal együtt minél több budakalászi és magyarországi magyartalált fogadjon úgy, hogy ezáltal a fenntartására szükséges összeget maga kitermelje.

Nagyon fontos lenne, hogy fiataljaink is megtapasztalhassák a Székelyföld emberi és természeti kincseit, értékeit.

Köszönjük a lövétei pedagógusoknak és mindenkinek, aki segített, hogy 20 budakalászi gyermek feledhetetlen napokat tölthetett itt.

Reméljük, a már 3 éve folyó közös táborozásból szép hagyományt tudunk teremteni a lövétei és budakalászi gyermekek épülésére.

Isten tartsa meg a lövéteieket békességben, hitben, jókedvben, erőben és egészségben!

Nagy Edit
(Budakalász)

A LÖVÉTE KÖZBIRTOKOSSÁG

ALAPSZABÁLYZATA - 2. rész

(folytatás a május-juniusi összevont lapszámából)

Az előző lapszámában a 11. szakasz szövegébe fordítási hiba csúszott. Most közöljük a helyes magyar formát:

11. szakasz - (1) A közgyűléseket a közbirtokosság elnöke hívja össze a közbirtokosság titkárnak segítségével a gyűlés napját megelőzően 15 nappal. A meghívónak tartalmaznia kell a Közgyűlés napját, időpontját és helyét, ennek napi-rendjét és rendkívüli közgyűlések esetén az indítványozók által előterjesztett indoklást.

27. szakasz - (1) A közbirtokosság pénztárosa bevételezi a közvetlen jövedelmeket és elvégzi a folyó költségekkel kapcsolatos kifizetéseket. A hatályos törvényeknek megfelelő pénztári könyvek és okiratok vezetésével felel a közbirtokosság pénztárában található pénz ügykezeléséért.

(2) Évente a pénztárszámlát bemutatja a Vezetőtanácsnak.

(3) Abban az esetben, ha a pénztáros akadályoztatása miatt nem tudja ellátni tisztségét, a Vezetőtanácsnak kötelessége saját tagjai közül ideiglenes pénztárost kinevezni. Ebben az esetben az első Közgyűlés alkalmával kötelező új pénztárost választani.

(4) A Vezetőtanács tagjai egyetemlegesen felelnek a pénztáros ügykezeléséért.

28. szakasz - (1) Az erdőgazda mint az erdészeti kérdésekért felelős személy hatásköre a következő:

a) az éves programba foglalt erdészeti munkálatoknál kíséri az erdőgondnokság vezetőjét vagy ennek megbízottját;

b) felülvizsgálja és aláírja a külső személyek által vagy önerőből végzett munkálatok műszaki átvételét;

c) átveszi az erdészeti hivatal megbízottjával együtt a közbirtokosság számára szükséges hasított fát;

d) részt vesz az erdészeti szervekkel együtt a faanyagforgalom ellenőrzésében, a tapasztaltakról pedig legkésőbb havonta írásban tájékoztatja a vezetőtanácsot;

e) a közbirtokosság küldöttjeként részt vesz az erdészeti hivatal megbízottjai által végzett alapellenőrzéseken;

(folytatás a 6. oldalon)

A kaszálóban

(folytatás az első oldalról)

Ezen a kaszálón volt egy egypajtás, zsúppal fedett csűr (az első építmény az említett út mellett), aminek ma csak a helye található könnyen meg, mert ott a fű kövérebb. A csűr anyagát hazahordták tűzifának. Ezelőtt három évvel jártam ott utoljára, július végén, és sajnálattal láttam, hogy a fű még ott kórozik. Erre a helyre "költöztünk el" a kaszálóba minden július közepe táján.

Édesapám úgy rendezte, hogy a kaszálást hét-nyolc napon kezdjük meg, hogy vasárnap még templomba tudjunk menni, mielőtt "elköltözünk", mert amíg a kaszálást be nem fejeztük, vasárnap sem mentünk haza a faluba, kivéve esetleg édesanyámat. A költözés így mindég vasárnap délután, vagy hétfőn hajnalban volt. A költözésre való felkészülés mindég vasárnap délután történt. Ekkor édesanyám zsákba rakott egy sütet kenyeret, egy másikba puliszkalisztet tett, tarisznyákba szalonnát, füstölt csontot, hagymát, pityókát stb. pakolt. Nem felejtette el a főzéshez és étkezéshez legszükségesebb edényeket sem (ami közül a legfontosabb a puliszkafőző üst volt). Apám előszedte a hordórudakat, villákat, gereblyéket, kaszákat és a tyúkládát (a tyúkokat is magunkkal vittük, néha a malacot is, ha volt). Az összeszedett dolgokat az egészségvágás-szekér derekába raktuk, majd indulás előtt a tehenet a szekér után kötöttük. Mi, gyermekek és édesanyám felültünk a szekérre, édesapám az ökrök elé állt és így indultunk el. Az utazás 2-3 órát tartott.

Megérkezés után az állatokat a pajtában, a szekeret pedig a csűrben helyeztük el (hogy a nap meg ne süsse). Édesapám azonnal hozzákezdett a "szálláscsináláshoz", ami abból állt, hogy lekaszálta a füvet a csűr mellett lévő nagy cserefa alatt (ami "konyha-szoba" volt - itt étkeztünk és pihentünk) és a csűr körül, hogy ne tapossuk le a füvet, és legyen amit az ökröknek és a tehennek enni adni. Ha reggel érkeztünk, az is fontos volt, hogy estére legyen annyi száraz széna, amin (amiben) első éjszaka aludjunk. Édesanyám időközben berendezte a konyhát: az edények egy részét felaggatta a cserefa ágaira, a többi az élelemmel együtt a csűrben, polcokon helyezte el. Az első nap édesanyámnak és nekünk, gyermekeknek különösebb esemény nélkül telt el (esetleg megnéztük, hogy van-e gomba), édesapám egész nap kaszált. Az igazi munka második nap kezdődött, és az ottléti előtti utolsó napig naponként ismétlődött.

Egy átlagos (mies) nap a következőképpen telt el. Édesapám virradatkor felkelt, egy "párat" falt

(kenyér, szalonna) és kezdett kaszálni (harmaton vág jól a kasza). Édesanyám később, mi, gyermekek még később keltünk. Édesanyám elkészítette a reggelit (frustukot), ami általában tej és puliszka, túrópuliszka és ritkábban tojásrántotta volt. Reggelizés után rövid pihenés, majd rend-és buglyarázás következett. A rendrázást édesanyám és mi, nagyobb gyermekek végeztük, a buglyarázásnál édesapám is segített (ez nehezebb munka volt). Édesapám ezután még délig kaszált, mi, gyermekek pedig megkezdtuk a "rend összehúzását", ami azt jelentette, hogy a bokrok és fák alól a lekaszált füvet napos helyre gereblyéztük. Édesanyám közben megfőzte az ebédet, ami legtöbbször fuszulykaleves, zöldfuszulyka-leves, kaposleves volt. Ebéd után rövid pihenés, majd a rend forgatása következett. Először a vastagrendet forgattuk meg (ha kellett kétszer is, hogy hamarabb száradjon), majd a vékonyrendet. A vastagrend általában kora délutánra megszáradt és azonnal (melegen) a csűrbe hordtuk, és "felhánytuk" az odorba. A vékonyrendet csak felbuglyáltuk, a következő nap "összehordtuk" és elráztuk (terítettük). Így folytatódott a munka naponta.

dr. Balázs Márton

(folytatása következik)

Pedagógiai lexikon

(folytatás az első oldalról)

Felejtés

Bármilyen mélyen is bevésődött egy emlékkép, fokozatosan elhalványul, vagyis feledésbe merül, ha időközönként nem idézik fel. Éppen ezért az ismeretek rögzítését úgy is tekinthetnénk, mint harcot a felejtés ellen. E harc fő fegyvere az ismétlés. Az ismétléseknek nemcsak megfelelő számban, de időben is helyesen elosztva kell egymást követniük. A halmozott, vagyis az egymás utáni ismétlés ugyanis alacsonyabb hatásfokú, mint ahogy azt feltételezik, mert mind a felnőtt, mind a gyermek idegenkedik a fárasztó egyhangúságtól. A kifáradás látszólag felejtést okoz. Ennek tulajdonítható, hogy nagyobb mennyiségű anyagot nem azonnal a megtanulás után tudunk legpontosabban felidézni, hanem egy-két nap múlva, amikor az agykéreg fáradtsága már megszűnt. A diák részére tehát előnyösebb lenne, ha nem közvetlenül a vizsga előtt tanul, hanem ilyenkor csak ismétél.

A mindennapi kötelezettségek gyakori elfelejtése, az ún. feledékenység többnyire ideges állapotnak tekinthető. Egyes dolgok, megbeszélések stb. felejtésének néha tudattalan okai vannak, kínos emlékekkel kapcsolatosak, kellemetlen kötelezettségeket rónak reánk, s ezért szándékunk ellenére elfelejtjük őket, s ez igaz felnőttek, gyermekekre egyaránt.

Félelem

A boldognak mondott, s nem mindig boldog gyermekkor beárnyékolói között az első helyek egyikén áll a félelem. A kisgyermek hajlamos a félelemre, kevés az olyan gyermek, aki mentes volna tőle. Ez a gyermek helyzetéből következik: gyenge, tapasztalatlan, magára hagyva elpusztulna. Így természetesen legjobban az egyedülléttől fél, innen származik a gyermek kétségbeesése, ha anyja, aki számára a legfőbb biztonságot jelenti, eltávozik. A sötétségtől való félelem tulajdonképpen az egyedüllet félelmének másik formája: a sötétben a gyermek teljesen magára hagyott, hiszen még az ismerős tárgyakat sem láthatja; ezenkívül, elképzelése szerint a sötétben mindenféle ismeretlen veszély leselkedik rá. A gyermek félelme az ismeretlentől (új környezettől, idegen embertől, de akár egy-egy különös alakú, eddig nem látott játékszer-től is) könnyen megérthető és elég gyakori. Sok kisgyermek fél a különös, erős zajoktól, pl. porszívó zúgásától vagy kutyától, lótól, vagy más állatoktól. Egyáltalán nem ritka gyermekeknél a halálfélelem

sem, főként ha környezetében haláleset fordult elő.

Egyes gyermekeket a félelem éjjel rohamszerűen lepi meg, álmukban felsírnak, felsikoltanak, csak nagyon nehezen lehet megnyugtatni őket. A gyermek irreális, vagyis a valóságban indokolatlan félelmeinek legjellemzőbb korszaka a 2-5 éves kor; később a heves félelmek elcsitulnak, a félelemérzet csak ott marad meg, ahol azt a környezet helytelen magatartása erősíti. Sok gyermek a reális, indokolt félelmeket túlozza el; gyakori a 6-7 éves, de még annál idősebb gyermekeknél a félelem az iskolától (reggel nem tud enni, hány; ha szólítják, remeg, nem tud megszólalni). Megint más természetűek a sok serdülőnél fellángoló lelkiismereti félelmek bizonyos eltitkolt tettek következményeitől. A szülők első kötelessége a gyermek félelmeivel szemben, hogy azokat ne fokozzák még maguk is. Ne fokozzák azzal, hogy saját félelmeiket, pl. a zivatartól, undoradásukat a hernyótól, bogártól beoltják az ezektől eredetileg mentes gyermekbe. Kerüljük az ijesztő meséket, mondjunk sok mesét, de jól megválogatva. Ami a legfontosabb: ne használjuk ki a gyermek féltettségét nevelési célokra, ne fenyegezzük a gyermeket, ne is engedjük, hogy a környezetünkben bárki is fenyegetse (rendőrrel, pincével stb.). A fenyegetéssel sokszor életre szóló kárt okozunk, nagyobb, mint amilyen hasznot a gyermek pillanatnyi megfélemezése hoz. Fontos, hogy a gyermek meglévő félelmeinek keressük az okát, mitől fél, kitől hallott valami ijesztőt. Kézen fogva vigyük padlásra, pincébe stb., mutassuk meg, hogy ott semmi ijesztő nincs. Ne gúnyoljuk féltetése miatt, ne kényszerítsük, hogy úrrá legyen rajta. Gyerekezzünk tőlünk telhetően megnyugtatni, erősíteni benne a hozzánk való bizalmát.

András Magdolna óvónő

Viccek

Miért nem lehet palackozni a tengervízre ?
- Mert kinyomná a dugót dagálykor.

Miért nem jelentkezik a katica egyetemre ?
- Hát hova vennék fel hét ponttal ?

Lövete és környéke Orbán Balázs: A székelyföld leírásában

- avagy miként láttak minket a XIX. század második felében -

(folytatás júliusi lapszámunkból)

A falu derekán (jobb parton) egy kiszökellő előfok van, melyet Udvarhelynek hívnak, hol nem rég még jelentékeny rommaradványok voltak. Itt állott a hagyomány szerint Székely Mózes udvarháza. - Székely Mózes a lövétei hármort Báthori Zsigmondtól

1591. febr.

5-én kapta mint főhadnagy.

(Lásd Kemény József gyűjt. App. Dipl. ez évről.)

Ennek nyomán Székely Mózesnek nagy birtoka volt itt; Rókavároson alól volt hármorjának fekhelyét ma is Hármorkert-

nek nevezik. Székely Mózes hasonnevű fia I-ső Rákóczy Gy. üldözése elől a portára menekülvén, s ott fejedelemséget keresvén. 1649-ben notáztatott jószágai elvételén, lövétei s más jószágait brenhidi Huszár Mátyás kapta el. Kövári Erd. Tört. V. k. 18. lap. -

Székely Mózesné a hagyomány szerint jobbágyaival kimélytelenül bánó kegyetlen asszony volt; elannyira, hogy eke elé fogatva szántatott azokkal; azért midőn Ráduly vajda elől el kelle gyalog menekülnie, mikor az udvarával szemben lévő Csúf hegyen, (mely nevét onnan kapta hogy Székely Mózesné ott lelkendezve kifutván, mondá: jaj be csúf hegy) kifutna, a nép gúnyhahota közt kiáltá utána:

Handa Banda,
Veres szoknya!

Félórával Lövétén alól a havast elhagyó s Almásnál lapályosabb vidékre kiérő Homoród két magas hegy szűk nyílata közt ront át. A baloldali (Almás feletti) kopár hegyet Szármány-nak, a jobb oldali büszke ormot Várhegynek nevezik.

Ezen önállólag feltornyosodó hegy ormán a hagyomány szerint egy vár állott, még akkor, midőn a tereket, s alantibb helyeket víz borítá. E várat Álmos fejedelem építtette még a magyarok bejöttekor, sőt a hagyomány azt is követeli, hogy Almos fejedelem megvénülvén s a közügyektől visszavonulván, ezen kedvelt várába húzódott; itt élte végnapjait, itt is halt meg és temettetett el. A

hegyaljba épült falu is a vezér emlékére Álmosnak nevezetett, de később a szomszéd faluk lakói gúnyolni kezdvén, hogy ott laknak az álmosok, nevét Almásra változtatta át. Ennyit tud a hagyomány ezen ismeretlenül feledett romról.

KÖVÉTEI PÜRDŐ UDVARHELY-NÉKÉN

Hogy itt ugyancsak volt valami várerősség, annak csalthatlan jelei vannak. Ilyen egy három öl átmérőjű, s még most is két öl mélységű kúthely, mely válogatott lapos kövekkel volt kirakva, s hol kardvasat s más régi fegyvereket találtak. A hegy teres fennlapját nagy halom kő s épületromok borítják. A várfalak eltűntek ugyan, de meg van azon széles mély sáncz, mely a délnyugoti oldalon, hol a várhegy az alantabb fekvő Mész bükk tetejével összefügg, az egész hegyélt átmetszi. A Vár-hegy flórája igen szép; fennlapját a csillagidomu Szakafű (*Sedum dassifilum*) sűrű ágyai borítják, oldalában a büszke turbányos lilium (*Lilium martagon*) szép példányai pompálkodnak.

(folytatás a 6. oldalon)

Lövete és környéke...

(folytatás az 5. oldalról)

E hegyről, mint a két Homorod közének legmagasabb csúcsáról, nagyszerű kilátás nyílik. Körülte szépen fekvő faluk; nyugatról H. Keményfalva és Abásfalva; keletről Lövete; délről Almás, és tovább a két Homorod völgye festőileg sorozott, egymást sűrűn követő faluival le az egyesült két folyó Oltba szakadásáig, és az Oltvölgy a nagyszerű Fogarasi havasok hátterével; a Zöld Riz felett pedig a Barcza bérczóriásai pillantnak át; jobbról a kénosi Veresmart, a büszke bágyi csúcs, oldalából kikacsintgató falujával, közből a telekfalvi kőlyukak kopár hegyéle.

Jobbról pedig a közel lévő almási barlang nagyszerű szikla kapuja, hátul a Láznak erdőkoszoruzott, sok helyen füstölgő tere felett a büszke Hargita, 6 szép tájcsoporthoz ez összefűződő panorámának nagyszerű középpontja.

Lövétéhez sorozzuk még a határában fekvő keruji fürdőt is, hová a faluból is el lehet menni, de mi a kényelmesebb és szebb, Szent-Kereszt-Bányáról odavezető utat választjuk, mely a bányát elhagyva a lövetei lázon vezet. A kiirtott erdőségek sírja felett felfakadni szokott apró nyíres borítja ezen ijedelmes szakadásokkal, mély vízmosságokkal megszaggatott fennlapályt, mely a Homorod és Vargyas között homorul fel s mely tulajdonképpen csak az oláhfalvi fennsík folytatása.

Egy órai út után a Sáruta (Itt is volt a hagyomány szerint egy Sáruta nevű falucska, melynek tatárduláskor menekült kevés lakói Lövétére költöztek) nevű oldalon a Vargyas kies völgyébe szálltunk le.

E völgy, melyen a Hargitából felfakadó kristály-tiszta, pisztráng-dús Vargyas-pataka végig csörtet, egyike szebb és regényesebb havasi völgyeinknek; mindkét oldalról szép hajlatú erdőnötte hegylánczolatok határozzák; a vízparton, a bércz oldalán, a magas ormokon mindenütt ízletes havasi házikók és pajták vannak festői rendetlenségben szétszórva, melyek a magányos völgynek igen lakályos küllemet adnak.

E házak a löveteiek nyaralói, kedvencz villái, mert mint minden havas alatti falu lakóinak, úgy Lövétén is minden embernek két lakása van egy téli lak a faluban, egy nyaraló a havaso-

kon, hol nyaranta marháikat, juhnyájakat legeltetik, széna csinálás, zsendelyfaragás és egyéb fakészítmények előállításával foglalkoznak; mely szabad független élettől csak a rideg tél miatt válnak meg.

Itt utaztunkkor épen sarjuccsinálás lévén, a völgyecskeben nagy sürgés-mozgás volt, mindenfelé csillogott az izmos karok által vezetett kasza, a föld ezen borotvája, nyomában éneklő vitor leányok gyűjtötték, forgatták az illatos sarjút; a bérczéleken nyájak kolompzenéje hangzott, s fenn egy-egy szirt csompon (sziklaszál) a pásztor hárskürtjének riadó hangjait viszhangoztatták a bérczek. Szébb, idylibb képet ennél képzelni nem lehet; természet és ember oly elégtűt, oly nyugodt volt; világzajt és társadalmi ferdeségeket megunt ember szebb visszavonulási helyet ennél találni nem tudna. Itt a természet keblén, itt ezen egyszerű romlatlan emberek körében hamar kibékülne meghasonlott kedélye.

Alább a Tolvajos patak (mely itt Keruj patak nevet kap) szakad balpartilag a Vargyasba; az elsőnek kies völgyületébe (félóra torkolatjától) van a Keruji fürdő.

E fürdő szűk völgyben fekszik, melyet jobbról a Somkő teteje és a Kőcsipor (hol az Oláhfaluból jövő rossz út lelejt), balról a Kakucsháta határoznak. E fenyveserdő-nötte magas hegyek közé zárt kies völgyecske tekintete valóban meglepő, mindenütt gyönyörű idomú sziklaszálak (trachyt gyüleg) nyúlnak fel a fenyvesek zöldjéből; ezek nagyszerűbbike az ezer lábnál magasabb Somkő vagy Solyomkö, mely közvetlen a fürdő felett, csudás sziklagúla tornyosodik fel, tetején magas fenyvesek hajlonganak, megközelíthetetlen oldalában sivító solymok tanyáznak.

Itt tartották Lövete solymárai a fejedelmi korban a portának adóba küldeni szokott sólymokat. (Az udvarhelyi levéltár okm.-gyűjt. 4. k. 3. sz. említés van téve a lövetei solymárokról, van egy az 1700-ban kormányzó Bethlentől kiadott kemény rendelet, melyben a tisztségnek meghagyatik, hogy a lövetei solymárok előjogait tiszteletben tartsa, őket ne adóztassa: egy másik kormányzóki rendeletből az is kitűnik, hogy ezen solymárok még 1758-ban is élvezték előjogaikat mint nemesek, bíróság s más terhektől mentesítettek.)

(folytatjuk)

Lövete Közbirtokosság alapszabályzata - 2. rész

(folytatás a 2. oldalról)

f) vezeti a tevékenységével kapcsolatos sajátos nyilvántartásokat;

(2) Az erdőgazda mint a legeltetési kérdésekért felelős személy hatásköre a következő:

a) a legelők művelési, kezelési és használati terve alapján kibocsátja a legeltetési engedélyeket. A legeltetési díjnak a közbirtokosság pénztáránál történő befizetését követően engedélyeket bocsát ki; minden egyes legelőrészen összeállítja a legelők művelési, kezelési és használati tervét, majd ezt október végéig jóváhagyás végett a Vezetőtanács elé terjeszti;

b) a közbirtokosság szükségleteinek és az illető legelő maximálisan megengedett terhelésének függvényében kidolgozza a folyó évi legeltetési ciklus költségvetését;

c) felülvizsgálja a legelők hasznosítási tervének szigorú betartását a legeltetett állatok számának havonta legalább egyszeri megszámlolásával;

d) összehangolja a legelő-karbantartással foglalkozó munkacsoportok tevékenységét, ellenőrzi az elvégzett munkákat, és összeállítja a műszaki átvételi iratokat és a jelenléti íveket;

e) a Vezetőtanács által elfogadott, a (2) bekezdésnek megfelelően összeállított kimutatás alapján kibocsátja a legeltetési engedélyeket. A legeltetési mérleg összeállítását követően javasolja a ki nem használt területek legeltetési jogának nyílt árverésen történő értékesítését.

IV. RÉSZ - A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

29. szakasz - (1) A Felügyelő Bizottság három tagból és egy póttagból áll, akiket a Közgyűlés a közbirtokosok vagy indokolt esetben nem közbirtokosok közül újraválasztási lehetőséggel a 13. szakasz (1) bekezdésének a) pontjában előírt többséggel és időszakra választ. A Felügyelő Bizottság tagjai eleget kell, hogy tegyenek a 21. szakaszban támasztott feltételeknek, és legkevesebb egy közülük könyvelési ismeretekkel rendelkező személy kell, hogy legyen.

(2) Nem választhatók a Felügyelő Bizottság tagjaivá, és ha mégis megválasztották, elvesztik tiszttségüket:

a) a közbirtokosság tisztviselői

b) a Vezetőtanács tagjainak 2. áig terjedő rokoni;

(3) Üresedés esetén a póttag azonnal belépik a bizottságba.

(4) A Felügyelő Bizottság hatásköre a következő:

a) legkevesebb negyedévente megvizsgálja a közbirtokosság könyveit;

b) havonta váratlanul ellenőrizzé a pénztár ügykezelését;

c) ellenőrzi a pénztárszámlát, a könyvviteli mérleget és jövedelem- és veszteségszámlát, és összeállítja az ezzel kapcsolatos jelentéseket, amely megvitatásra a Közgyűlés elé kerül;

d) abban az esetben, ha ezt szükségesnek tartja, kéri a Vezetőtanácsból a rendkívüli Közgyűlés összehívását;

e) felügyeli a törvények alkalmazását és a jelen alapszabályzat betartását;

(5) Az Felügyelő Bizottság tagjai kötelező módon részt vesznek a Közgyűlés munkálatain.

(6) A Felügyelő Bizottság tagjai tevékenységükért tiszteldíjban részesülnek, amelynek nagyságát a Közgyűlés határozza meg.

IV. RÉSZ - AZ ETIKAI BIZOTTSÁG

30. szakasz: Az Etikai Bizottság három tagból áll, akiket a Közgyűlés az újraválasztási lehetőséggel a 13. szakasz (1) bekezdésének a) pontjában előírt többséggel és időszakra választ. Minden etikai kérdésben dönt a sértett írásos megkeresése alapján. Működési szabályzatát kidolgozza és átadja az Igazgató-tanácsnak. Évente beszámol a közgyűlés előtt.

IV. Fejezet - A közbirtokosság személyzete és a szakszeméllyzettel való viszony

V. Fejezet - A közbirtokosság alkalmazásában levő személyek, szaktestületekkel való kapcsolat

31. szakasz - (1) A Vezetőtanács a Közgyűlés jóváhagyásával a szükségletek alapján ügyvédet, könyvelőt stb. alkalmazhat.

(2) Az erdőszeti személyzetet - erdőszetek, csoportvezetők, erdőgondnokság-vezetők, erdőszeti kerületek vezetői - a Vezetőtanács vagy a Közbirtokosságok Egyeztető Tanácsa választja, illetve nevezi ki. A jelentkezők az 1999. évi, 141. számú törvény Alkalmazási szabályzat 3. szakasza értelmében megfelelő szakmai minősítéssel kell, hogy rendelkezzenek.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott személyzet bérezését a Vezetőtanács, illetve a Közbirtokosságok Egyeztető Tanácsa állapítja meg.

(4) Az erdőszet, a csoportvezető és a erdőszeti kerületi vezető hatáskörét és kötelezettségeit a hatályos jogszabályoknak megfelelően állapítják meg.

(folytatjuk)

Buenos Aires. 1931. VI. 18.

Tisztelt sógor István!

Tudatom hogy a hozzánk küldött leveleiteket meg kaptuk, melyet hálás köszönettel fogadtunk és köszönjük szépen e megemlékezést.

Értsük szavaitokból, hogy hála Istennek jól vagytok mindnyájan, mink is nagyon jól vagyunk mostan hála Istennek, melynek párját kívánjuk mindnyájatok számára a jó Isten-től.

Továbbá írod sógor István, hogy nagyon jól telik a nő élet, hát bizony, ami a legfőbb talán a világon a nősülés el találása, mert hanem akkor bizony jobb lett volna talán ne is születni erre a világra. Tehát hála Istennek, ha jól vagytok és meg értitek egyik a másikat és vigyáztok is arra, hogy jól legyetek nem pedig civakodni, veszekedni, mert az a kis veszekedés, ami szokott is lenni minden új párok között később pedig fog lenni belőle egy nagy gyűlölet, amit talán később nem is lehet helyre hozni. Tehát fő a békesség, mert akkor minden van a háznál. Továbbá írod sógor, hogy nagyon rossz világ van abban a betyár Romániában, mert nincs pénzkereset sehol. Hát hidd el sógor az talán általános az egész világon mert már itt sem úgy van mint amikor ide jöttünk, mert sokkal rosszabb. Mink igaz, hogy még csak valahogyan meg vagyunk mert egy kevés ösmeretségünk van is csak valahogyan meg vagyunk, na de hiába, hogy ha nem születünk papoknak akkor muszáj kénlódni ezen a világon mert ez a mi osztályrészünk.

Máskülönben mi újság oda haza, hogyan vannak a szülők

nem e betegek, nincsen e valami nagy baj? Tehát legyetek szívesek meg írni mindent, hogy milyen hírek vannak mert itten nem lehet semmit hallani. Tehát írjatok sok újságot. Továbbá Anna hogyan vagy! Fogadj szót az uradnak. Hogy ha ő egyet szól te szóljal kettőt mert az asszonyoknál dívat. Azt hiszem megértettétek ezen csekély vicemet, tehát bocsánat. Tiszteljük a szüleiteket. Becsüljétek meg a szülőket, nehogy velük gorombáskodjatok. Maradunk szeretettel. Isten veletek.

József és Róza

Üdvözöllek mind az összeseteket.
Rosali. Csókolom anyámat.

Címünk ez:

Sorbán József
Banca Germanica
And. L. N. Alem. 150.
Buenos Aires

A Lövétei Kiáltót a Rotaprint nyomda nyomja.
A nyomda ezen kívül vállalja:

- katalógusok
- plakátok
- szórólapok
- meghívók
- névjegykártyák és más nyomdaipari termékek nyomtatását.

Kapcsolatteremtés a 0744-977-207-es telefonszámon lehetséges.

Képek Lövéte történetéből

Kiadja a Lövétei Ifjak Egyesülete
Nyomta a ROTAPRINT nyomda

A szerkesztőség nem minden esetben ért egyet a cikkek tartalmával!

Munkatársak: András Mónika,
András Zsolt, Lázár László